

DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 17. března 2010

o monitorování perfluoralkylovaných látek v potravinách

(Text s významem pro EHP)

(2010/161/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Perfluoralkylované látky (PFAS) mají široké využití v průmyslových a spotřebních aplikacích včetně přípravků na ochranu textilií a koberců proti znečištění, oleofobních přípravků na ochranu výrobků z papíru schválených pro styk s potravinami, hasicích pěn, povrchově aktivních látek pro důlní a ropný průmysl, leštidel na podlahu a insekticidů. Důležitou podskupinou jsou (per)fluorované organické povrchově aktivní látky, kam patří perfluoroktansulfonát (PFOS) a kyselina perfluoroktanová (PFOA).
- (2) Vzhledem k tomuto širokému využití byly látky PFOS, PFOA, jejich soli a prekurzory nalezeny v životním prostředí, v tělech ryb, ptáků a savců. Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) proto požádal vědeckou komisi pro kontaminující látky v potravinovém řetězci, aby připravila stanovisko k významu potravin a relativnímu příspěví různých potravin a materiálů, které přicházejí do styku s potravinami, k expozici člověka látkou PFOS a jejím solím a aby navrhla, jaké další kroky týkající se hodnocení rizika perfluorovaných organických sloučenin je třeba učinit.
- (3) Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci přijala vědecké stanovisko ohledně látek PFOS, PFOA a jejich solí dne 21. února 2008 ⁽¹⁾.
- (4) V tomto vědeckém stanovisku nepovažuje úřad EFSA za pravděpodobné, že by se negativní dopad látek PFOS a PFOA projevil v celé populaci, avšak upozorňuje na nejistoty, které panují ohledně jejich účinků na vývoj živých organismů. Úřad EFSA označil získávání dalších údajů o hladinách látek PFAS v potravinách a u člověka za žádoucí, zvláště pokud jde o monitorování vývoje expozice.
- (5) Stockholmská úmluva o perzistentních organických znečišťujících látkách vyžaduje, aby smluvní strany monitorovaly perzistentní organické znečišťující látky, jejich alternativy a látky, které mohou být mezi perzistentní organické znečišťující látky zařazeny, a zařadila látku PFOS, její soli a perfluoroktansulfonylfluorid (PFOSF) do přílohy B úmluvy mezi látky, jejichž výroba a použití podléhá omezení,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Členské státy by v letech 2010 a 2011 měly monitorovat přítomnost perfluoralkylovaných látek v potravinách. Monitorování by mělo odrážet spotřebitelské návyky a zahrnovat širokou škálu potravin včetně potravin živočišného původu jako ryby, maso, vejce, mléko a odvozené produkty a potravin rostlinného původu, aby bylo možné provést přesný odhad expozice.
2. Členské státy by měly použít postupy odběru vzorků stanovené v příloze I nařízení Komise (ES) č. 1883/2006 ze dne 19. prosince 2006, kterým se stanoví metody odběru vzorků a analýzy pro úřední kontrolu množství dioxinů a PCB s dioxinovým efektem v určitých potravinách ⁽²⁾, aby se zajistila dostatečná reprezentativnost vzorků v rámci vzorkované šarže.
3. Doporučuje se, aby členské státy prováděly analýzu perfluoralkylovaných látek za účelem důkazu přítomnosti sloučenin PFOS a PFOA a, je-li to možné, jejich prekurzorů, jako je například perfluoroktansulfonamid (PFOSA), 2-(N-ethylperfluoroktansulfonamido)ethanol (NetFOSE) a (2-hydroxyethyl)derivát fluorovaného telomeru C8. Je-li to možné, členské státy by měly analyzovat sloučeniny, které jsou podobné látkám PFOS a PFOA, avšak mají jinou délku řetězce (C4–C15), a polyfluoralkyl-fosfátové povrchově aktivní látky (PAPS) jako například bis(polyfluoralkyl)-fosfát (8:2 diPAPS) a mono(polyfluoralkyl)-fosfát (8:2 monoPAPS), aby bylo možné odhadnout význam jejich přítomnosti v potravinách.

⁽¹⁾ Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain on Perfluorooctane sulfonate (PFOS), perfluorooctanoic acid (PFOA) and their salts, *The EFSA Journal* (2008) 653, pp. 1-131.

⁽²⁾ Úř. věst. L 364, 20.12.2006, s. 32.

4. Členské státy by měly provádět analýzu perfluoralkylovaných látek v souladu s přílohou III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat ⁽¹⁾ a používat metody analýzy, které průkazně vedou ke spolehlivým výsledkům. Výtěžnost by měla být nejlépe v rozmezí 70–120 %, mez stanovitelnosti 1 µg/kg.
5. Doporučuje se, aby členské státy pravidelně poskytovaly úřadu EFSA údaje z monitorování vyjádřené na základě celkové hmotnosti spolu s informacemi v elektronickém formátu předkládání zpráv, jak bylo stanoveno úřadem

EFSA k účelům ukládání do jedné databáze. Členské státy by měly také poskytnout údaje z předchozích let, které získaly používáním metod analýzy, které průkazně vedou ke spolehlivým výsledkům, aby bylo možné monitorovat vývoj expozice.

V Bruselu dne 17. března 2010.

Za Komisi
John DALLI
člen Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1.